

—g Učiteljski zdraviliški dom v Rogški Slatni. Skupna seja načelstva in nadzorstva se vrši v torek (na Svečnico), dne 2. svečana 1926 ob 8. uri v okoliški deški osnovni šoli v Celju, h kateri vabim gg. Člane najviljudneje.

Anton Gnuš, načelnik.

Popravek k deklaraciji.

K točki 4. ad III. deklaracije se je vrnila pomota načelne važnosti in se mora glasiti »nacionalno političnih« in ne »socialno političnih«.

Uredništvo.

Iz naše stanovske organizacije.

Iz Pov. UJU — Ljubljana.

+pov. Okrajna učiteljska društva, ki še niso vposlala članskih izkazov za leto 1926, prosimo, da store čimprej svojo dolžnost, ker drugače ne moremo točno poslovati. Ako zahtevajo društva točnost in red pri poverjeništvu, morajo imeti sama zmisel za to. Termin 1. januarja je že davno minil.

UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= ODBOROVA SEJA UCITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LJUBLJANSKO OKOLICO se vrši 1. februarja t. l. ob 9. uri na 1. mestni deški osnovni šoli. Za odbornike je udeležba obvezna. — Predsednik.

= UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MESTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ ima 6. februarja t. l. ob 10. uri v risalnici »Mladke« svoj letni občni zbor s sledečim vzporedom: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja in običnega zbora. 2. Poročilo predsednika o seji širjega sveta UJU. 3. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 4. Proračun za leto 1926. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. V slučaju nesklepčnosti se vrši eno uro pozneje drug občni zbor ob vsakem številu članov. Da se vidimo vsi, pričakuje odbor.

Poročila:

+ »DRUŠTVO UCITELJIC V LJUBLJANI« je imelo svoj redni občni zbor o Božiču 28. decembra ob pol 10. uri v Št. Jakobski šoli s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo tajnice. 2. Poročilo blagajničarke. 3. Poročilo o skupščini Narodnega ženskega Saveza v Skopljju. 4. Načrt za žensko ročno delo. 5. Volitve. — Predsednica Milka Umbergerjeva otvori zborovanje in pozdravi vse navzoče.

Tajnica poda poročilo o društvenem delovanju v l. 1925. Društvo je melo v pretečenem 1925. letu 12 odborovih sej in o Veliki noči izredni občni zbor.

Društvo je izpopolnilo društvena pravila, katera je policijska direkcija odobrila dne 20. marca 1925 št. 3432.

Društvo je započelo razmišljati o raznih koristnih tečajih za nadaljno izobrazbo učiteljic. Vložilo je prošnjo na vodstvo državnega zavoda za socialno in higiensko zaščito dece v Ljubljani, ako bi bilo mogoče otvoriti o počitnicah higienski tečaj za učiteljice. Šef zavoda dr. Ambrožič je bil društvu zelo naklonjen ter izposloval pri predsedniku ministrstva narodnega zdravja za Slovenijo dr. Katičiču vse potrebno, ter naprosil tudi g. predavatelje.

Predavali so gosp. zdravniki: dr. Ambrožič in dr. Kenkova »Higiensko zdravje deteta«; dr. Dragaš »Higiensko bolnega deteta«; dr. Ozwald »Duševni razvoj dojenčka«; prof. dr. Zalokar »Higienski žene«; dr. Pirc »Splošna higiena«; dr. Jamar »Tuberkuloza«; dr. Demšar »Spolne bolezni«; dr. Blumauer »Prva pomoč v nezgodah«; dr. Mayer »Zdravstvena zakonodaja«; g. Puhar »Alkoholizem«.

Zanimanje za ta tečaj je bilo zelo veliko. Zglasilo se je nad 60 učiteljic, a žal sprejeti je bilo mogoče le 32 prosilk radi pomanjkanja prostorov v zavodu. Tečaj se je vršil teoretsko in praktično v zavodu od 1.—31. julija. Vsak dan so bila predavanja. Za praktično delo so bile udeležence razvrščene v skupine, ki so se menjale vsak teden. I. skupina telesna oskrba deteta. II. skupina delo v kuhinji in polikliniki. III. skupina delo v higienskem zavodu. Uspeh tečaja je bil popoln.

Od strani udeleženk je bila izražena želja, da bi se v prihodnjih počitnicah zopet otvoril tak tečaj. Ob zaključku tečaja so udeležence darovale zavodu 1000 dinarjev.

Drugi počitniški tečaj je bil gospodinjjski tečaj. Vodila ga je strokovna učiteljica gđc. Matekova. Udeleženk je bilo 19. Da je bil sploh mogoč ta tečaj, se ima zahvaliti društvu velikemu županu ljubljanske občine dr. Baltiču, ki je nakazal društvu podporo 3000 Din in na mestnem magistratu, ki je dal na razpolago društva kuhinjo z inventarjem v »Mladiki« za časa tečaja od 1. do 31. julija. Delo v kuhinji je bilo dnevno razdeljeno tako, da so bile zaposlene vse udeležence. Kuhale so od najprostejših do najfinjših jedi. V popoldanski prostih urah jih je poučevala gđc. Hüblnova v šivanju in prikojevanju. Da so v tem tečaju predavali tudi gg. zdravniki, gre zahvala predsedniku »Društva zdravnikov« dr. Drganca, ki je preskrbel g. predavatele.

Predavali so: dr. Pirc »Higienski«; dr. Haus, »Tuberkuloza«; dr. Jakše »Kožne bolezni«. V tečaju sta predavali tudi gospodinjji Vita Zupančičeva »o zdravilih rastlinah« iz lastne preizkušnje in pa Alojzija Štebičeva »o utisih iz potovanja po Ameriki«.

Ob zaključku tečaja so napravile v Mladiki čajanko. Pokazale so, kaj se da naučiti v enem mesecu kuhanja, garniranja in serviranja. K čajanki so povabile tudi kolegije iz higienskega tečaja, da se skupno poslove od lepih dni, ki so jih preživele v tečaju. Povabljeni so bili vsi, ki so na ta ali oni način pripomogli, da sta tečaja tako lepo uspela.

Splošno žensko društvo se je obrnilo na »Društvo učiteljic« z vabilom, da sodeluje tudi naše društvo pri nameravani razstavi slovenske žene. Društvo se trudi z zbiranjem podatkov o delovanju učiteljic in je organiziralo to delo potom svojih okrajnih poverjenic. Večinoma so poverjenice pokazale svojo dobro voljo in vposlale poročila, a mnogo je učiteljic, ki morda iz napačne skromnosti dozdaj niso pokazale te dobre volje, da bi izkoristile priliko in pokazale javnosti, kako ogromno delo vrši naš slovenska učiteljica s šolskim in izvenšolskim prosvetnim delom.

Društvo je nabiralo po svojih poverjenicah podpise za izenačenje zakona o dednem pravu ter nabralo nad 30.000 podpisov.

Blagajničarka poda poročilo o društvenih prejemkih, oziroma izdatkih. Dohodki 8346.43 Din; izdatki 4835.60 Din; ostalo premoženje 3510.83 Din.

Blagajničarka poroča, da je letos društvo plačalo »Dečjemu domu« vsoto 2750 Din ter se tako oddolžilo svoji obli.

Pregledovalki računov gđc. Petrovičeva in Žorževa izjavita, da so blagajniške knjige v najlepšem redu.

Ker je bila Mira Engelmanova vsled bolezni zadržana, poda njeno zanimivo poročilo o poteku skupščine Narodnega ženskega Saveza v Skopljju podpredsednica Vita Zupančičeva.

Gđc. Meško predloži predsednici minimalni načrt za ženska ročna dela ter prosi da da točko za točko na razgovor. Vnela se je živahna debata. Ker se niso mogle zediniti v posameznih točkah, zato se je sklenilo, da se bo natančneje razmotrivalo o tem o Veliki noči na zborovanju. Članice se naprosijo, da izdelajo predmete za posamezne razrede po predloženem načrtu do Velike noči, kar pa mislijo, da bi bilo bolje nadomestiti.

Zglasile so se za 1. razred gđc. Levčeva, Ljubljana; za 2. razred gđc. Bukovčeva, Št. Vid nad Ljubljano; za 3. razred gđc. Brezigerjeva, Št. Vid nad Ljubljano; za 4. razred gđc. Meškova, Moste pri Ljubljani; za 5. razred Vita Zupančičeva, Ljubljana; za 6. razred gđc. Meškova, Moste pri Ljubljani.

Z vzklikom je bil izvoljen dosedanji odbor. Predsednica predlaga gđc. Ivanka Kalinovo za izpopolnitev odbora, ker je gđc. Herenova vsled svoje zaposlenosti prosila, da se izvoli na njevo mesto druga.

Pri slučajnosti je prišel na razgovor odlok ministrstva prosvete z dne 28. julija 1925, št. 31.084 (Osnovna nastava št. 25, stran 393) ki govori o obleki učiteljic in ki nalaga kot nekako kaznen vsem učiteljicam izvršitev referata »Učiteljica v službi nacionalne in moralne vzgoje našega naroda«. Z ozirom na ta odlok je bil sprejet soglasno protest ki se izročil po zastopnicah »Femin alianse«, ozir.

»Ženskega pokreta« gosp. ministru prosvete.

+ SLOVENJEBISTRISKO UCITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 9. januarja 1926 v šoli na Pragerskem ob prav dobri udeležbi.

Pozdrav: Tov. Kopriva kot kučin gazda te šole je prisrčno pozdravil vse navzoče, nakar je sledil predsednikov pozdrav. Čast mu je bilo pozdraviti sreskega šolskega nadzornika g. Koropca ter se mu zahvalil da je počastil s svojim obiskom društvo, v katerem je sam dalje časa deloval kot tajnik. Nadalje g. ravnatelj meščanske šole g. Humeka, kateri se je radevolje odzval vabilu ter vkljub veliki zaposlenosti predaval o deških ročnih delih.

G. sreski nadzornik se je zahvalil za pozdrav ter omenja, da je imel že večkrat namen posetiti društvo a različne ovire niso dopuščale. Priporoča na vsem članom solidarnost in tovarištvo, kajti le v slogi in medsebojnem spoznanju je moč. Priporoča pridno in vestno delo v šoli, pa tudi zven šole naj bomo učitelji naroda.

Predavanje g. ravnatelja Humeka o deških ročnih delih G. predavatelj je razdelil svoje predavanje v dva dela. V prvem nas je seznanil natančneje s predpisanim učnim načrtom ter potrebo deških ročnih del, v drugem pa praktično izvedbo pri nas in v drugih državah. V veliko zmedenost onega odloka nam je g. predavatelj z jasno začrtanim smotrom ter mnogoletno lastno prakso prinesel jasnost. Predsednik se mu za dane migljaje in direktive glede pouka in knjig najpriskrneje zahvali.

Predsednikovo poročilo. Predsednik poroča, da se dne 10. januarja vrši v Ljubljani seja širjega sveta in vpraša če se kdo prostovoljno oglasi, da tam zastopa naše društvo. Ker se ni nihče javil, se je predsednik odpeljal sam pooblaščen s polnomočjo, zastopati društvo.

Slučajnosti. Vršiti bi se imel občni zbor, a je bil enoglasno preložen na prihodnje zborovanje.

Tov. blagajničar prosi, da se zaostala članarina poravnata, kajti poslovno leto se bliža koncu. V to svrhu bode poslal na šolska upraviteljstva položnice.

Tov. predsednik spominja, da danes praznuje Nj. Veličanstvo kraljica Marja rojstni dan ter želi, da ostane še mnogo let matji prestolonaslednika Petra in matji celokupnega jugoslovenskega naroda zdrava ter poziva člane, da zaključijo trikratno »Živijo«.

Prihodnje zborovanje se vrši prve dni meseca marca v Slov. Bistrici.

+ UCITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJSKI OKRAJ je zborovalo dne 21. novembra 1925 v Konjicah ob navzočnosti 53 članov(ic).

Po običajnem pozdravu lastnega članstva pozdravilja tov. predsednik tov. ravnatelj D. Humeka, ki se je radevolje odzval društvu vabilu, da nas seznanj natančneje z deškimi ročnimi deli, pozdravilja nadalje nove člane to. B. Brumna in A. Sekirnika, tovarišice M. Pirjevečvo, T. Nagodetovo in prijavičeno, a odsotno H. Kellenbergerjevo, častita 7 tovarišicam k prestalemu usposobljenostnemu izpitu, tovarišici J. Pauserjevi k ugoditvi rekurza po državnem svetu radi nezakonite redukcije v letu 1924., želi v zakon vstopivšemu tov. J. Unverdorben polno neminljivo sreče, upokojenemu tov. J. Ravbarju pa še nebroj brezskrbnih, srečnih let v Teharjih, kamor se preseli po 44-letnem zvestem učiteljevanju, pozdravilja v okraj se vrnivšega tov. H. Schella in izreka sožalje tov. nadzorniku B. Gselmanu k nenadni izgubi ljubljenskega očeta, tov. Ant. Gselmana.

Predavanje. Po odobritvi zadnjega zapisnika in pogovoru došlih dopisov povzame besedo večak v rokotvornem pouku tov. D. Humek. V 1½-urnem govoru poda najvažnejše iz vseh panog deških ročnih del, razpravlja podrobno o tozadevnih določbah novih učnih načrtov za I. in II. razred, povdarja njih dobre strani a tudi vse njihove pomanjkljivosti ter našteva vse momente, ki so v zvezi s praktično izvedbo tega predmeta v osnovni šoli. Potrebni material nabavi kraini šolski svet učiteljstvo si pa priredi tekom časa stalne zbirke ročnih del za posamezne razrede, šole in sreze, svoje znanje si pa izpopolni v tozadevnih tečajih, kateri so pa le možni z večjo državno subvencijo.

Slučajnosti: a) Na predlog tov. nadzornika B. Gselmana zbero vsi učiteljski

zbori do majnika 1926 vse gradivo zemljepisne, bajeslovne in zgodovinske vsebine svojih šolskih okolišev, ki se pregleda razmnoži in razpošlje proti primerni odškodnini vsem šolam Zbirka bo v prijetno pomoč mlajšemu učiteljstvu pri domoznanskem pouku, a tudi starejši bodo radi segali po nji.

b) Sklep: I. UJU pov. Ljubljana se poziva, da stori vse korake pri pristojnih oblastih, da se za učiteljstvo zopet otvori svoječasni počitniški nadaljevalni tečaj za kmetijsko, obrtno in trgovsko šolstvo. Tj in prepotrebni tečaj za rokotvorni pouk so pa mogoči le z izdatno podporo vseh merodajnih činiteljev, zlasti pa državne uprave same.

2. Učiteljstvo celega okraja izraža svoje ogorčenje nad novo občutno gmotno obremenitvijo in okrnjenju zakonitih določb po novih proračunskih dvanajst-nah ter poziva UJU pov. Ljubljana, da zastavi ves svoj vpliv na centralno vodstvo UJU v Beogradu ter predvsem na stanovske tovariše — zastopnike v narodni skupščini, da se navedene obremenitve in okrnitve čim prej razveljavijo.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

—k Zakona o državnem računovodstvu s pravilnikom. Zbirka zakonov IX. snopič. V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga. Strani 171 in 6 obrazcev. Cena s poštnino vred Din 43.50.

Pričujoča druga izdaja zakona o državnem računovodstvu je po izvorniku pregledana in dopolnjena z vsemi finančnimi zakoni, oziroma z zakoni o proračunskih dvanajstah od leta 1923/23 pa do všteti dvanajstih za november 1925. Poleg zakona prinaša tudi Pravidnik za oddelek »Pogodbe in nabave« z vsemi predpisanimi obrazci, Zakon in Pravidnik imata poleg tega abecedni pregled tvarine.

—k Pevec. S številko 11/12, ki smo jo pravkar prejeli, je dovršil »Pevec« peto leto svojega obstoja. V uvodnem članku »Ob petletnici« govori A. Dolinar o namenu, ki si ga je zastavil list ob svoji ustanovitvi in podaja kratek pregled, kako je vršil svojo nalogo. Cilj mu je: biti v vseh člankih praktičen in poljuden, premostiti tisti prepad, ki zija med ljudstvom in glasbenim razvojem; muzikalno umetnost logično, po stopnjah zanesti med narod, jo tolmáčiti, buditi zanimanje in ljubezen do nje; skratka jo popularizirati. Hoče torej biti pravi ljudski list, ki nudi teorijo v svojih člankih in prakso v ličnih pevskih prilogah. List priporočamo in želimo, da bi se kar najbolj razširil po slovenski domovini in izven nje. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7, in stane letno Din 30.—. Kakor sporoča uprava, izide prva številka za l. 1926, začetkom februarja.

—k Giovanni Boccaccio, Dekameron. Prevedel dr. Andrej Budal. I. knjiga. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. Strani 270 in 33 celostranskih ilustracij. Črna broš, izvoda Din 56.—, v celo platno vezan Din 72.—, luksuzna v pol usnje vezana izdaja Din 100.—, poštnina Din 3.—.

Dekameron je knjiga le za odrasle. Spada med najznamenitejše v svetovni literaturi in je prestavljen v vse jezike sveta, izšel je samo v zadnjih dveh stoletjih v več kot tisoč različnih izdajah in več milijonov izvodov. V vseh časih in pri vseh narodih je vzbudil ogromno zanimanje. Dekameron vsebuje 100 novel, ki si jih v času kuze, ki je divjala l. 1348 po vsej Srednji Evropi in Italiji, pripoveduje deset mladih gospodičen in gospodov na samotnem gradiču blizu Firence. Večina novel je opisano v vseh oblikah od najznejšega čustva do najviharnejših, najtemnejših strasti. Z zgočo ironijo in prečim sarkazmom pripoveduje Boccaccio dogodbe iz nemoralnega in malopridnega življenja pokvarjene duhovščine in redovništva svojega časa. Po vrsti nastopajo vročekrvni menihi, zakonolomni opat, nesramni pridigarški nevednež, lahkovorni pater, razuzdani menihi, pokvarjene mune itd. Tretja vrsta novel je zajeta iz življenja predstavnikov plemiških in meščanskih slojev, ki istotako podlegajo ljubezenskim spletkam in razburljivim dogodkom, kakor so se mogli vršiti le v vročekrvni Italiji pred šestimi stoletji. Dekameronu so preganjali, prepovedovali in zaigali, pa prirejali tudi posebne celo ilustrirane izdaje za visoke cerkvene dostojanstvenike, ki so ga na tihem z užitek čitali, četudi so ga javno prepovedovali. Za umetnike je bil Dekameron vedno privlačen. Najboljši so ga ilustrirali, od klasikov do modernih. Slovenska izdaja je okrašena s sto celostranskimi ilustracijami, ki krasijo originalno izdajo ugledne Sonogonove založbe. Slike so lako decentne, namenjene pa le odraslim. Izdaja je krasno izvedena in zasluži Delniška tiskarna, ki jo je oskrbel, vse priznanje. Slovencem se je prevod Dekameronu obetal že pred svetovno vojno. Sedaj ga je oskrbel dr. A. Budal v lepem in gladkem jeziku. Tiskovna zadruga izda Dekameronu v dveh elegantnih in uku-nih izdajah v žepnem formatu. Obe izdaji sta okrašeni z ilustracijami, natisnjenimi na umetniški papir. Celo delo izide v treh zvezkih.

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

„KARO“ čevlje

Lastne delavnice. Cene solidne.

MARIBOR
Koroška cesta 19

Le najbolje je najceneje